

Les terres —sense terra— del Pol Nord tenen una retirada a una pintura futurista.

(Foto de slide de l'autor)

Això no és exactament el pol nord però estem vorejant el paral·lel 88 que ve a ésser el mateix.

Una hostesa ens explica qde en realitat passem entre el pol magnètic i el geogràfic però jo juraria que la franceseta ha esta mal informada, tot fent uns números proporcionats pel nostre allunyadíssim batxillerat.

Quan es passa per aquests desolats indrets no es pot evitar un admirat i respectuós record a Amundsen, el gran norueg peoner de les rutes de l'àrtic i primer home que posà la petja al pol sud. I Nobile, el del dirigible que va deixar-hi els ossos i Lund i tants d'altres. En els nostres dies la passió de la descoberta sols queda per una petita minoria. Aquesta passió va ésser substituïda per la política, que és molt més còmoda i més popular.

Ens cau la nit per l'esquerra, però encara no s'ha fet fosc del tot ja torna a sorgir la claror per la dreta de l'avió. Hi ha doncs uns instants en que tenim un crepuscle per un costat i una albada per l'altre. Això que pot semblar inversemblant és absolutament cert però pensem que sols es pot donar des d'un avió que faci aquest trajecte en aquesta hora. En una paraula; hem passat d'un dia a l'altre sense fer nit. I ja no us parlaré de les modificacions de rellotge perquè tot plegat seria per a fer girar el cap. Veritablement no hem tingut nit. Però l'hem passada més sorprenent i original que si s'hagués tractat d'una nit d'amor. Almenys més interessant. I evidentment més neta.

Veiem terra. La verda i simpàtica Irlanda. Gairebé per la vertical de Dublín encara que no d'una manera absoluta perquè no és permès. Canal de Sant Jordi, País de Gales, canal de la Mànega (no de la taca com en diuen alguns barrials) i França.

El Jumbo d'Air France ens mena a l'Aeroport Charles de Gaulle, on les seves ales ja buides de kerosene li permeten aterrar com un àngel.

PARIS

Tots els avions que fan el trajecte París-Barcelona entren i surten de París per l'aeroport d'Orly i aquest és el motiu que per a nosaltres la breu visita al nou aeroport fos una absoluta novetat.

Veritablement, hi ha coses sorprenents. No havíem vist mai cintes transportadores de més de quatre-centes metres de llarg i que pugessin i baixessin de nivell sense cap dificultat tècnica aparent. Escales «roulants» que tan aviat s'enfilen com et traslladen a peu pla. Per un tub climatitzat de plàstic transparent hom t'eleva o et baixa a nivells diferents segons la teva finalitat. I també en un cinquè pis hem trobat un «tunnel» on s'esperen multitud d'autocars i cotxes de lloguer. Els «rent a car» o sia els que es lloguen per a portar-los un mateix estan en un altre prestatge. En resum, el modernisme és impressionant i formidable en grandiositat —perdedora— alumínis, acers inoxidables, grans vidres —a prova de bala i sempre tancats—, calefacció i aire acondicionat. I controls elèctrics, electrònics, electromagnètics i més i més complicats que ens donen la sensació d'haver-nos ficat dintre d'un colossal «meccano» o en una nau de ciència-ficció.

Però falla quelcom. L'element humà. En efecte. L'autocar que ens havia de traslladar a l'aeroport d'Orly per empalmar amb l'avió d'Air France vers Barcelona va ésser localitzat i ocupat en deu minuts des de la sortida del Jumbo. Però de maletes, res. Equivocades de direcció varen anar de departament en departament fins que quatre homes decidits del nostre grup varen acordar remenar cels i terra per retrobar les nostres maletes extravidades.

La cosa va durar més d'una hora. Aleshores el bus es posà en marxa a tota la velocitat possible, però el trajecte de Charles de Gaulle fins Orly és un guirigall de trossets d'autopista i carrers amb «feu rouge» on no hi ha manera d'adelantar.

Però s'ha de reconèixer. A Orly, l'avió de Barcelona que tenia d'haver sortit una hora i mitja abans s'esperava amb

grans nervis de 4 o 5 hosteses que ens conduïen pel camí més recte fins l'aparell. La gent també estava negra malgrat que ja els hi havien explicat que aquell retard no era culpa de ningú.

Quan vàrem entrar finalment en el petit i antiquat Caravelle d'A.F. vàrem ésser rebuts en olor de protesta. Es sentí una veu enronquida que va dir:

—Ja està bé...!

Era en Joan Manuel Serrat.

I A CASA

Jo, no puc entendre com Air France que no sols té els Jumbos i D. C. 10 que vol sinó que ha posat en marxa el fabulós —i sorollós— Concorde, manté encara en la línia de Barcelona aquest bimotor insegur i temible anomenat Caravelle.

Sols tinc de dir que per primera vegada —i prego a Déu que sigui l'última— he viatjat en un seient d'esquena a la marxa, cosa que afortunadament —per a ells— poques persones poden dir. És la cosa més desagradable d'aquest món, especialment si davant vostre hi ha un individu lletgíssim, a qui de tant en tant li cau la bava.

Si; en Serrat feia la seva tornada triomfal a Barcelona i a Espanya després del «show» de Mèxic. Anava acompanyat de quatre o cinc xicots de la seva edat que l'havien anat a cercar amb el propòsit —suposo jo— de fer-li de guàrdia de corps en la seva reestrena.

Jo servo una gran simpatia per a Joan Manuel Serrat, especialment per aquell Serrat voltat de prohibicions, de suspensions i de crítiques oficials. Aquell Serrat que va estrenar-se amb la traducció de la cançó francesa «Les sabates en la neu». Aquell Serrat que cantava baixet i amb intimitat sense aldarulls de «protesta» que ha estat un sistema molt senzill de fer-se una «clientela» ràpida. Ell creà una mena de joglar —tipus Brassens, però més net— que ha estat imitat per tots, però no aconseguit per ningú. Ni per ell mateix, el dia que es posà a cantar en castellà i a encetar el diccionari de les paraules gruixudes, de comprensió ràpida i nula melodia.

Però públicament tinc d'agrair a Joan Manuel Serrat que coincidí en la nostra arribada a Barcelona.

L'esperava un estol de «fans» que xiclaven i tot, com fan a Anglaterra i altres llocs imitadors de Beatles.

Uns senyors vestits d'autoritat parlaren amb ell i els seus acompanyants i el seu passaport va ésser curiosament revistat i comprovat.

A la Duana hom hi passa amb un carret on hi trasllada les seves maletes i pot triar entre el passadís per «res a declarar» o pel que s'ha de declarar quelcom.

Però en Serrat havia desvetllat l'olor de multitud. I els crits i xiscles omplien l'espai de la Duana.

El duaner que ens tocava no comprenia el que passava i el xicot anava un xic esverat. Algú va dir:

—Bueno, bueno, pero si hay tiros nos volvemos para atrás. No quiero saber nada con este jaleo.

El nostre carret va desfilar suau i silenciosament davant del duaner.

I tenia el cap tan girat que ni tan sols el va veure.

Joan Manuel Serrat. Gràcies.

Aquí acaba la sèrie de les deu cròniques referides a l'Amèrica del Nord i contingudes en les deu lletres al «Sr. Director de Ronsana». Força temps ha passat des que les vàrem començar i també han passat forces coses. Si algú serva la col·lecció dels «RONSANA» endarrerits m'agradaria que tornés a llegir la primera de dites cròniques, anomenada «Mirant enrera amb tristor». Alguns lectors van estripar-se les vestidures en llegir les «heretgies» que jo escrivia 15 mesos enrera. No obstant, molt després Jordi Pujol, Trias Fargas i Triginer en els seus escrits i conferències, han dit les mateixes coses i fins i tot darrerament Santiago Carrillo davant de 100.000 persones va dir: «Compañeros, o arrimamos el hombro o la democracia se va al demonio», que ve a ésser exactament allò de treballar els dissabtes i posar tots una mica d'interès en que la inflació no ens devori, cosa que jo havia escrit, provocant gran indignació populoida.

Ara ja és igual, ara tot està massa esfondrat per gaudir de remei senzill. Ara ja no miro enrera amb tristor sinó que miro endavant amb pena. Quan els catalans ens permetem de fer la traveta a qui és el nostre President parlant d'una «Generalitat descafeïnada» —gran estupidesa!— fruit d'uns acords «podrits» —oh, distingit parlamentari!—, senyors, ja podem plegar.

Si no som prou eixerits per a substituir la idea política per la idea de pàtria, d'aquí poc temps no hi haurà quatre barres enlloc. Perquè política és, a fi de comptes, un estudi aprofundit de fer la Pasqua al senyor de l'equip de davant. És a dir: odi.

Paciència. Que sigui el que Déu vulgui. Per la meua part he acabat amb la política.

Si el Pare ho permet i els «fills» hi vénen bé potser més endavant podré parlar-vos d'altres terres més desconegudes que l'Amèrica del Nord. Però això és una altra història que —si Déu vol— us explicarem algun dia de l'any que ve.

Dr. Eduard Padrós i de Palacios